

Sygn. akt I ACa 44/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Małgorzata Stanek (spr.)

Sędziowie : SA Tomasz Szabelski

SA Joanna Walentkiewicz – Witkowska

Protokolant: stażysta Iga Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko **M. U.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 3 listopada 2015 r. sygn. akt II C 1477/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten tylko sposób, że początkową datę biegu odsetek ustawowych określa na dzień 1 października 2014 roku;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od M. G. jej na rzecz M. U. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 44/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa M. G. przeciwko M. U. o 120.000 zł zasądził od M. U. na rzecz M. G. kwotę 73.000 zł z ustawowymi odsetkami 6 stycznia 2015 do dnia zapłaty, a nadto kwotę zł 723,40 tytułem zwrotu zastępstwa procesowego, oddalił powództwo w pozostałej części oraz nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem nieopłaconej opłaty od pozwu od M. G. z zasądzonego roszczenia kwotę 2.400 zł i od M. U. kwotę 3600 zł.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie poczynionych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych, z których wynika, że powódka od 1997 r. pozostawała w konkubinacie z K. N. (1) i zamieszkiwali razem w lokalu nr (...) położonym w Ł., przy ul. (...). W tym czasie powódka nadal pozostawała w związku małżeński. Jej mąż zamieszkiwał w lokalu nr (...) przy ul. (...), którego współnajemcą była także powódka. Po śmierci męża, jako współnajemczyni i jedyna spadkobierczyni zmarłego, powódka zawarła z M. i M. małżonkami N. umowę przedwstępną sprzedaży tego lokalu i za uzyskane od nich przy zawarciu tej umowy pieniądze w lipcu 2012 r. nabyła od Gminy Ł. odrębną własność tego

lokalu. W tym czasie powódka zaciągnęła też kredyt w kwocie 16.000 zł z przeznaczeniem na remont tego mieszkania, gdyż było ono bardzo zniszczone. W dniu 23 maja 2013 r. powódka przeniosła na małżonków N. za kwotę 155.000 zł prawo odrębnej własności mieszkania. Nabywcy w dniu 24 maja 2013 r. wpłacili na rachunek bankowy powódki kwotę 140.000 zł. Ostatnia wypłata z tego rachunku, która wyzerowała jego stan, nastąpiła w dniu 9 września 2013 r.

Powódka spłacała kredyt przez półtora roku, po czym zaprzestała spłat z powodu braku środków.

Lokal w którym zamieszkiwali konkubenci ostatnio stanowił własność K. N. (1) i pozostawał w jego rodzinie od 50 lat. Zarówno powódka jak i K. N. (1) nadużywali alkoholu. Konkubenci postanowili, że za posiadane przez powódkę pieniądze K. N. (1) nabędzie lokal mieszkalny nr (...), położony w Ł., przy ul. (...), który po wyremontowaniu zostanie przeznaczony do wynajmu.

W dniu 27 czerwca 2013 r. powódka dokonała na rachunek bankowy K. N. (1) przelewu kwoty 120.000 zł, na którym została umieszczona adnotacja: „tytułem przedwstępnej umowy sprzedaży”.

W dniu 28 czerwca 2013 r. K. N. (1) nabył od T. W. odrębną własność lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...), za kwotę 73.000 zł.

W okresie od 1 marca 2011 r. do 31 marca 2013 r. powódka w związku ze śmiercią męża pobierała rentę rodzinną. Prawo do renty zostało jej jednak cofnięte w związku z ustaleniem, że pobierała ją nienależnie, gdyż nie zamieszkiwała z mężem w chwili jego śmierci. Z tego tytułu powódka pobrała łącznie 43.616 zł. Decyzją z dnia 10 kwietnia 2013 r. M. G. została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranej kwoty wraz odsetkami, co w 2014 r. zostało potwierdzone prawomocnym wyrokiem.

K. N. (1) był zatrudniony w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ł.. Ostatnie wynagrodzenie z tego tytułu wpłynęło na jego rachunek bankowy za lipiec 2013 r. i wynosiło 946,86 zł. Wpłata z tego tytułu w miesiącu maju 2013 r. wyniosła 1.690,31 zł, a w czerwcu 2013 r. - 1.777,80 zł. Z tego rachunku K. N. (1) w dniu 28 czerwca 2013 r. osobiście dokonał wypłaty kwoty 10.000 zł, a w dniu 28 czerwca 2013 r. dokonał na rachunek T. W. przelewu kwoty 73.000 zł. Za pomocą karty debetowej z tego rachunku wypłacone zostały następujące kwoty: 1.600 zł w dniu 1 lipca 2013 r., natomiast w dniach: 12, 13, 21, 30 i 31 sierpnia 2013 r., 1, 21, 23, 28 września 2013 r., 2, 4, 15 października 2013 r., 23 stycznia 2014 r. kwoty po 2.000 zł każda. Po dniu 23 marca 2014 r., przy stanie 486,69 zł z tego rachunku za pomocą karty debetowej zostało dokonane kilka wypłat na drobne kwoty, największa w wysokości 50 zł w dniu 31 marca 2014 r.

K. N. (1) mówił swoim sąsiadom i znajomym z osiedla, że zostało dla niego zakupione mieszkanie na ul. (...), a mieszkanie na ul. (...) będzie mieszkaniem powódki oraz, że pieniądze na ten cel dała powódka. Konkubent powódki był alkoholikiem, często był widywany pod wpływem alkoholu, bywało, że pił kilkumiesięcznymi ciągami.

K. N. (1) zmarł w dniu 23 marca 2014 r., a spadek po nim z mocy ustawy nabyła jego córka M. U..

Remont lokalu przy ul (...) nie został zakończony.

Sąd Okręgowy podkreślił, że powódka domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanej, jako następczyni prawnej K. N. (1), kwoty 120.000 zł jako zwrotu świadczenia nienależnego. Powódka stwierdziła, że pozostając w konkubinacie z ojcem pozwanej przelała na jego rachunek w dniu 27 czerwca 2013 r. dochodzoną pozewem kwotę zaznaczając, że następuje to tytułem przedwstępnej umowy sprzedaży mieszkania oraz, że za te środki K. N. (1) nabył własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...). Według twierdzeń powódki konkubenci porozumieli się, że K. N. (1) przeniesie na nią własność lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...), w którym razem zamieszkiwali, co jednak nie nastąpiło z powodu jego śmierci. Powódka wskazała, że podstawę prawną jej roszczenia stanowi art. 410 k.c.

Sąd Okręgowy zauważył, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika aby powódka była, z jakiegokolwiek tytułu, zobowiązana do dokonania na rzecz K. N. (1) zapłaty kwoty 120.000 zł. Wprawdzie w odpowiedzi na pozew pozwana zajęła stanowisko, że wpłata tej kwoty na rachunek bankowy jej ojca nastąpiła jako

forma rozliczenia kosztów wieloletniego utrzymywania powódki przez konkubenta jednakże, wobec niezgłoszenia jakichkolwiek dowodów na powyższą okoliczność, twierdzenia te Sąd pierwszej instancji uznał za dowolne.

Sąd pierwszej instancji wskazał również, że powódka mogła dokonać wpłaty kwoty 120.000 zł na rachunek ojca pozwanej z kilku przyczyn. Przede wszystkim mogła chcieć uchronić środki, które uzyskała ze sprzedaży lokalu mieszkalnego na ul. (...) przed egzekucją komorniczą w związku z uprawomocnieniem się orzeczenia sądowego, iż nienależnie pobierała rentę rodzinną po zmarłym mężu, albo też że po dokonaniu tego zakupu razem z konkubentem będą mogli uzyskiwać dodatkowe środki utrzymania z tytułu wynajęcia zakupionego za te pieniądze mieszkania. Sąd Okręgowy zaznaczył, że nie można wykluczyć też tezy, że powódka liczyła, że faktycznie jeśli K. N. (1) będzie właścicielem lokalu mieszkalnego przy ul. (...) to przeniesie na nią przysługujące mu prawo do lokalu na ul. (...). Żadna z tych hipotez nie jest bardziej prawdopodobna niż inne i z żadnej nie wynikają jakiegokolwiek uprawnienia czy zobowiązania dla kogokolwiek, z czego powódka dokonując wpłaty środków powinna sobie zdawać sprawę. Sąd Okręgowy podkreślił, że nawet gdyby K. N. (1) rzeczywiście obiecywał powódce, że przeniesie na nią prawo własności lokalu przy ul. (...) to i tak wobec braku realizacji tej obietnicy, która nie przybrała stosownej formy, powódka nie miałaby możliwości dochodzenia na drodze prawnej jej wykonania.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia, że świadczenie powódki może być uznane za świadczenie nienależne w rozumieniu powołanego wyżej przepisu. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, w niniejszej sprawie powinny mieć natomiast zastosowanie przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Sąd Okręgowy podkreślił, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby powódka była zobowiązana do dokonania na rzecz K. N. (1) zapłaty kwoty 120.000 zł. Jest natomiast okolicznością bezsporną, że konkubent powódki nabywając lokal mieszkalny nr (...) położony na ul. (...) za kwotę 73.000 zł wydatkował na ten cel środki powódki. Stając się właścicielem tego lokalu K. N. (1) uzyskał korzyść majątkową jej kosztem. Co do pozostałej kwoty, którą powódka wpłaciła na rachunek bankowy ojca pozwanej, to Sąd Okręgowy zaznaczył, że nie zostało wykazane na jaki cel została ona wydatkowana. W szczególności powódka, pomimo ciężącego na niej obowiązku określonego w art. 6 k.c., nie wykazała czy i jaka konkretnie część tych środków została przeznaczona na remont mieszkania przy ul. (...), jaka została wydatkowana na inne cele, w tym bieżące utrzymanie konkubentów czy też przeznaczona została na zaspokojenie określonych potrzeb i zobowiązań powódki. Jest okolicznością bezsporną, że ani powódka, ani K. N. (1) od dłuższego czasu nie mieli żadnych źródeł dochodu, że oboje mieli problem alkoholowy, a K. N. (1) był już nałogowym alkoholikiem pijącym długimi ciągami co także musiało generować niekontrolowane wydatki.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji należało uznać, że pozwana jako następczyni prawna K. N. (1) w drodze dziedziczenia ustawowego, wstępując w sytuację prawną spadkodawcy jest zobowiązana dokonać na rzecz powódki zwrotu wzbogacenia spadkodawcy, które nastąpiło jej kosztem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zasądził na rzecz powódki kwotę 73.000 zł oddalając powództwo w pozostałej części jako nieudowodnione.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 476 k.c. zasądzając je od dnia doręczenia odpisu pozwu, uznając ten dzień za udokumentowane wezwanie do zapłaty.

O kosztach procesu Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w części, w zakresie punktu 2 i 3 sentencji wyroku i zarzucając mu:

1. obrazę art. 233 k.p.c. wobec niedokonania przez Sąd ustalenia, że w związku z dokonaniem na jego rzecz przelewem środków pieniężnych w kwocie 120.000,00 zł. K. N. (1) miał przenieść na rzecz powódki M. G. własność nieruchomości lokalowej o numerze 15 położonej w Ł., przy ul. (...), podczas gdy za dokonaniem takiego ustalenia przemawiał materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w postaci zeznań powódki oraz zeznań świadków J. W. i R. K.,

2. obrazę art. 233 k.p.c. poprzez dowolną zdaniem skarżącej ocenę materiału dowodowego, polegającą na nietrafnym przyjęciu, że wzbogacenie K. N. (1) ograniczyło się do wartości lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł., przy ul. (...), to jest do kwoty 73.000 zł, podczas gdy z materiału dowodowego sprawy jednoznacznie wynika, że wzbogacenie to miało wartość 120.000 zł, to jest nastąpiło o kwotę jaką w dniu 27 czerwca 2013 r. powódka przelała na rachunek bankowy K. N. (1);

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nietrafnym przyjęciu, że wzbogacenie K. N. (1) ograniczyło się do wartości lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł., przy ul. (...), to jest do kwoty 73.000 zł.;

4. obrazę art. 233 k.p.c. wobec niedokonania przez Sąd ustaleń dotyczących wzywiania pozwanej przez powódkę do spełnienia na jej rzecz świadczenia w kwocie 120.000 zł. w korespondencji prowadzonej przed wytoczeniem powództwa sądowego;

5. obrazę art. 410 k.c. i art. 411 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, a to wobec przyjęcia, że dokonane na rzecz K. N. (1) przysporzenie nie stanowiło nienależnego świadczenia, podczas gdy świadczenie pieniężne powódki spełnione na rzecz K. N. (1) w postaci przelewu środków pieniężnych w kwocie 120.000 zł miało swoją podstawę oraz cel, stanowiąc ekwiwalent na przyrzeczone przeniesienie własności lokalu mieszkalnego o numerze (...) położonego w Ł., przy ul. (...), która to podstawa odpadła, a cel nie został osiągnięty wobec odmowy przeniesienia własności nieruchomości przez pozwaną;

6. obrazę art. 405 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a to wobec przyjęcia, że powódce służy zwrot jedynie kwoty 73.000 zł. tytułem bezpodstawnego wzbogacenia, podczas, gdy na skutek przelewu środków pieniężnych wzbogacenie K. N. (1) wyniosło 120.000 zł;

7. obrazę art. 481 k.c. w zw. z art. 476 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, a to wobec zasądzenia odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu, podczas gdy powódka kierowała do pozwanej wezwania do zapłaty kwoty 120.000 zł. już w korespondencji przesądowej.

W następstwie powyższych zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, tj. zasądzenie na rzecz powódki M. G. od pozwanej M. U. kwoty 120.000 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, to jest od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej M. U. na rzecz powódki M. G. zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za dwie instancje sądowe.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się zasadna jedynie w nieznacznym zakresie.

W pierwszej kolejności odnieść należy się jednak do wywiedzionych zarzutów naruszenia prawa procesowego, co zdaniem powódki miało doprowadzić do naruszenia granic swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji błędnych ustaleń w zakresie przyjęcia, że wzbogacenie K. N. (1) ograniczyło się do wartości lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. rybnej 7a, tj. do kwoty 73.000 złotych. W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty te należy uznać za chybione.

W tym miejscu wskazać należy, że ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny Sąd Apelacyjny przyjął za własny, gdyż wyprowadzony został z dowodów, których ocena odpowiada wszystkim wskazaniom z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji uwzględnił wszystkie przeprowadzone w toku postępowania dowody, wyciągnął z nich wnioski logicznie poprawne. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku zostały przedstawione fakty stanowiące podstawę wydanego wyroku, a także omówione zostały dowody ze wskazaniem, które Sąd pierwszej instancji pominął i z jakich względów.

Podkreślić również należy, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to jego ocena nie narusza reguły swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 k.p.c., choćby na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysunąć wnioski odmienne. Tylko bowiem w przypadku, gdy brak jest logiki w powiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 27 września 2002 r., I CKN 817/2000, LEX nr 56906 oraz orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98; z 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000, nr 10, poz. 189 i z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, OSNAPiUS 2000, nr 19, poz.732).

Zarzutów o takim charakterze powódka nie podniosła w wywiedzionej apelacji, bowiem skarżąca jedynie prowadzi polemikę z oceną Sądu Okręgowego i przedstawia własną interpretację zdarzeń. Skarżąca nie podnosi przy tym, które z przeprowadzonych dowodów zostały przeprowadzone w sprzeczności z normami logiki bądź doświadczenia życiowego. Podkreślić w tym miejscu należy, że Sąd pierwszej instancji czyni ustalenia, że K. N. (1) mówił swoim sąsiadom i znajomym z osiedla, że zostało dla niego zakupione mieszkanie na ulicy (...), a mieszkanie na ul. (...) będzie mieszkaniem powódki, oraz że pieniądze na ten cel dała powódka (k. 184). Jednakże zwrócić należy uwagę, że Sąd Okręgowy dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego podkreślił, że nawet biorąc pod uwagę, że K. N. rozgłaszał ww. informacje to okoliczność ta nie przesądzałaby jeszcze o tym, że rzeczywiście zamierzał te plany zrealizować (k. 184 verte). Zarzuty apelacji w zakresie w jakim powódka twierdzi zatem, że za pieniądze, które zostały przelane na rachunek K. N. miała zostać przeniesiona na nią własność lokalu przy ul. (...) należy uznać za polemikę ze swobodną oceną dowodów przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji, której to ocenie nie można nic zarzucić, skoro obietnice zmarłego ojca pozwanej, które nie przybrały żadnej stosownej formy, nie mogą stanowić podstawy żądania powódki.

Mając na uwadze powyższe zgodzić należy się z Sądem pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie nie mają zastosowania przepisy dotyczące świadczenie nienależnego.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że nienależne świadczenie jest w ujęciu kodeksu cywilnego jednym z wypadków bezpodstawnego wzbogacenia. Świadczenie jest nienależne w sytuacjach określonych w art. 410 § 2 k.c., w tym także, jeżeli odpadła jego podstawa. Odpadnięcie podstawy prawnej świadczenia (*condictio causa finita*) zachodzi w sytuacji, gdy w chwili świadczenia jego prawna podstawa istniała, natomiast już po spełnieniu odpadła. Nienależne świadczenie jest zatem szczególnym przypadkiem bezpodstawnego wzbogacenia. Świadczenie to odróżnia się od pozostałych przypadków bezpodstawnego wzbogacenia źródłem powstania, bowiem do zaistnienia tego zobowiązania dochodzi w wyniku spełnienia świadczenia przez zubożonego, a nie poprzez jakiegokolwiek inne przesunięcia majątkowe, niebędące świadczeniem (jak w pozostałych wypadkach bezpodstawnego wzbogacenia). Jednocześnie zachodzi brak podstawy prawnej tego świadczenia. W niniejszym postępowaniu powódka domagała się zasądzenia kwoty 120.000 złotych od dnia wytoczenia powództwa do dnia tytułem zwrotu nienależnego świadczenia. Chodziło w nim o zwrot sumy wypłaconej przez powoda na rzecz ojca pozwanej, która to kwota została przekazana na rachunek bankowy K. N. pod tytułem „przedwstępna umowa sprzedaży mieszkania”.

Jak już wyżej wskazano, słusznie Sąd Okręgowy uznał, że ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika aby istniała jakakolwiek podstawa prawna świadczenia przez skarżącą na rzecz konkubenta. Poza swymi twierdzeniami powódka nie przedstawiła żadnych dowodów, które wskazywałyby, że K. N. byłby zobowiązany do przeniesienia na nią lokalu położonego w Ł. przy ul. (...). W tej sytuacji brak jest podstaw do twierdzeń, że odpadła podstawa prawna świadczenia.

Słusznie w świetle powyższego Sąd Okręgowy przyjął, że w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z nienależnym świadczeniem, a z klasyczną postacią bezpodstawnego wzbogacenia o której mowa w art. 405 k.c.

Zasadnie przy tym przyjął Sąd pierwszej instancji, że wzbogacenie pozwanej ograniczyło się do kwoty 73.000 złotych.

Podkreślić należy, że wartość bezpodstawnego wzbogacenia w rozumieniu art. 405 k.c. i niesłusznego wzbogacenia w rozumieniu art. 123 k. z. jest ograniczona dwiema wielkościami - wartością tego, co bez podstawy prawnej ubyło z majątku zubożonego i wartością tego, co bez podstawy prawnej powiększyło majątek wzbogaconego. Wartości te nie muszą być równe, a w przypadku nierówności niższa kwota określa wartość bezpodstawnego wzbogacenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1974 r., sygn. akt II CR 542/74, LEX nr 4974).

Niewątpliwe i niesporne było, że powódka przekazała na rachunek bankowy K. N. (1) kwotę 120.000 złotych. Zaznaczyć jednak należy, że przedmiotem sprawy nie była kwestia wysokości przekazanych ojcu pozwanej przez powódkę kwoty (która może być rozpatrywana w aspekcie ewentualnego zubożenia skarżącej), lecz zakres wzbogacenia pozwanej kosztem M. G.. W sprawie przy tym nie ulegało wątpliwości, że K. N. wydatkował z kwoty przekazanej mu przez powódkę jako „przedwstępna umowa sprzedaży” kwotę 73.000 złotych na zakup lokalu przy ul. (...). Powódka nie zdołała jednak wykazać, jak trafnie podkreślił Sąd Okręgowy, aby pozostała przekazana kwota została wydatkowana na remont tego mieszkania, nie wykazała skarżąca ani rodzaju, ani zakresu nakładów poczynionych na nieruchomości stanowiące własność ojca pozwanej, ani w jakim stopniu te nakłady zwiększyły wartość tych nieruchomości, a to na powódce ciążył obowiązek dowodowy w tym zakresie. Prawidłowe jest zatem stanowisko Sądu pierwszej instancji, że skoro powódka twierdzi, że pozwana jest wzbogacona jej kosztem o kwotę 120.000 złotych, winna okoliczność tę wykazać. Co istotne przy tym, na okoliczność czego Sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia faktyczne, których skarżąca nie podważała, sama okoliczność, że wcześniej powódka pracowała i czerpała z tego tytułu dochód, nie zmienia faktu, że przez dłuższy już okres czasu przed śmiercią konkubenta ani powódka, ani K. N. nie pracowali, zatem prawdopodobne jest, że z uzyskanej przez ojca pozwanej kwoty zaspakajali swoje bieżące potrzeby i zobowiązania.

W tych okolicznościach prawidłowo Sąd pierwszej instancji uznał, że pozwaną należy uznać za wzbogaconą kosztem powódki jedynie do kwoty 73.000 złotych.

Zasadnie jednak wywodzi skarżąca, że Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął datę od której należy liczyć odsetki ustawowe od spornej kwoty. Jak wynika z akt sprawy powódka za pośrednictwem pełnomocnika wzywała pozwaną do zapłaty kwoty 120.000 złotych, a pełnomocnik pozwanej do tego żądania się ustosunkowywał. Brak jest zatem podstaw do zasądzenia odsetek dopiero od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanej.

Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten tylko sposób, że początkową datę biegu odsetek ustawowych określił na dzień wniesienia pozwu (1 października 2014 r.) zgodnie z żądaniem pozwu o czym orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., a w pozostałym zakresie oddalił apelację w tym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 5 w zw. z §13 ust. 1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 poz. 461).